

XO MAA NU XIJMOJOI NU KUCHTI KJA'NI

XO MAA

Nu ro ndejte ka ro jiegi nu föste i nu jiegi xa'to da nu xijmojoï petsi i füdi ka ro muï ka metsi nu yu kuchi ra gentho i jingi ne da uni gotho yu mutsi kja'ni;

Nu ro ndejte jingi pädi i jingi ne'ju nu kuchi kja'ni xo kja kosa jingi zoo pa nu yu kja'ni; i xo maa'mu, i ne'ju ra dté nu kja'ni, bi nka tse xijmojoï i yu kja yu kja'ni, i bi to nu tzu i ni tu'ju bi tze nu ro föste nu ro ña i nu ro föste i bi tse nu ro muï;

Nu ro ndejte ra zoo pa nu kuchi yu kja'ni da föchte nu ajte da yu kuchi, pada guani nu zoya jinda maa ra nda tzedi i da bottu yu kja'ni i da maa tzo'ju ko nu manda ajte;

Nu ro ndejte pa nu da knja i da yete, da ne ju ra zoo ko yu ra xijmojoï;

Nu ro ndejte nu yo jñini de yu xijmojoï xomaa nu ro je'mi i ne nu yo kuchi de nu nzoya, i ka nzu yu kja'ni i r aguentho nu kuchi de yu nzoya i nu nana; i xo ma'mu xo zoo i ma'mú nu da te i da te a putze nu ro muï pa ka yo kja'ni yo libre;

Nu ro ndejte nu yo jñini ra mütsi xo ma ma'mú i xo nguajuia, xo nföchte ku nu mutsi de yu jñini, nu xijmojoï i ne i kuchi i fötsi yu yo nzoya;

Nu ro ndejte i juadi yu i bini nu ro kuchi i da jiegui'ju gotho i mporta pa nu ankja nu i da tute ka xo maa;

XO MONTSIJU GOTHO MA'MU NU XO MAA NU XIJMOJOI NU KUCHTI KJA'NI

I ne'ju gotho yu kñi'ni i nu xijmojoï da pa'nu ra'ra, da kuädi nu kja'ni ko nu ajte, i bini'ju teni, i ma'mu, ko nu ro ujti i nu ro xömpite i nzengua ka kuchi ka, ma'mu, da ma ka ju ra zoo ko yu jñini i gotho nu xijmojoï, nu pudi i ni i kja nu xijmojoï ni a yu jñi'ni i buni a muntsi koyu jñi'ni i ku nu a ajte.

N'a nfini (1)

Gotho nu kja'ni i muï ra zoo i gotho ro kuchi, i tu'ni nu ro ña padä bini i da budi, da muï ra zoo koyu gotho yu kja'ni i yo kuadi.

Yojo nfini (2)

Gotho yu kja'ni i jka nu ro kuchi da yödi nu ji maa, jinda yo'ni te'ma kolor, ka ro taxi ora böti, ro nzoya o ro nana, ankja ga ña, kja i ne ro tsi nkja kua jina, kuaro mingü kua, kua jina, kua ja ro domi, kua jina, o abu xo mui ankja.

I jinda, toni jari ñiji, ka no político, kua ro mingü kua, kua ro jiapu, kua ro mingü nu a jñini nua jingui kuti a xijmojoï.

Jñu nfini (3)

Gotho nu kja'ni kja kuchi nu ro nzáki, da födi nu ro kja'ni.

Goo nfini (4)

Kotho ra kaki gi pe'fi; ra dra ngú, kotho da xiki jingi ka ganku nugege.

Kuta nfini (5)

Kotho da ndampi kotho da xiki te da xiki.

Ba'to nfini (6)

Gotho ro kja'ni ka kuchti, gotho yonguädi, da püdi ro kja'ni.

Yojto nfini (7)

Gotho ra gentho nu a nu tzukua, jingi toni ankja, kuchti ra gentho, pödi bu ro tzukua. Gotho i kja kuchti i gentho i fudi ji gotho nu bi jingi ne nu i maa i ji gotho kjapi nu a jinguine.

Jñato nfini (8)

Gotho nu kja'ni ja ro kuchti da janda ro fende, nu a yo födi, xo da fötsi ko yu neda kapi jinda zoo ko ni ro kuchti nu i pödi nu ro ajte.

Gujto nfini (9)

Kotho da zoo da mendi da goti'ki, nu a födi.

Re'ta nfini (10)

Gotho nu kja'ni ka ro kuchti, i ra guentho, da ntede i da nu a i fötsi yu yo tu, päda füdi to ka, ja ro ranzo ka tsifi, nu a ro födi.

Re'ta ma n'a nfini (11)

Gotho nu kja'ni i tsifi xo ja nda ji ra zoo, jka ro kuchti a da maa gege, ji xo kja, nu ro ajte da fötsi ko nu ro tzukua nu ro födi xo maa da göti gotho.

Kotho da zoo te da ka'ki nu bu te ko Péfi tä dä kati, ko nu tzukua i nu a bunu födi da kati ku ri kuchti de nu kñini i nu xojmojo*j*i. I ningi nkajapu jinda zoo te da kaki, jinse nu föchte nu jinda zoo.

Re'ta ma yojo (12)

Kotho da zoo te da xiki nu ri nzáki, i nu ri mi'ni, nu ri ngú nu aki je'mi i xätho da tsiki nu ri kja'ni. Gotho nu kja'ni ka kuchti i da fötsi nu tzukua bi te da kapi.

Re'ta ma jñu (13)

Gotho nu kja'ni ka kuchti a da ño ra zoo i da juajni a da mui gotho yu jñini.

Gotho ni kja'ni ka kuchti a buni de nu ro jñi'ni, da goji nu a ro jñini.

Re'ta ma goo (14)

Bu i toni te da kapi, gotho nu kja'ni ku ro kuchti päda jiodi ntidi da mu*j*i, i da mu*j*i ra zoo, make jingro jñini.

No kuchti jinda zoo da te da tsiki yu yo política o te xo bini ju o te ne da xiki.

Re'ta ma kuta nfini (15)

Gotho nu kja'ni ka kuchti a da mu*j*i na jñini.

Kotho da ñinki jinda zoo gi mu*j*i na jñini o da xiki gi maa pi nda jñini.

Re' ta ma rato nfini (16)

Yu nzoya i nu nana, bi ya ra zoo da nthati, ka kuchti, kotho da zoo te da xiki, make ro mingu ndanpa, ra kuchti da nthati, da mubi i da nthati kui bu da ne da gege xo da zoo ga jinda nthati.

Be ne' ui da zoo da nthati yu yo ra' yo nzoya i nana da zoo da nthati.

Nu mi' ni guenu ra zoo da nka pa yu kja' ni da bu_{di} i da nka kuchti da fötsi yu yo kja' ni i nu ro ajte.

Re' ta ma vojto nfini (17)

Gotho nu kja' ni ka ro kuchti da me_{tsi} ro meti, ratse o kuadi' ju.

Kotho te da xiki de nu ri me_{ti}.

Re' ta ma jñato nfini (18)

Gotho nu kja' ni kuchti da fini nu ro mui; nu kuchti i ño' ui ni bu da kambia nu ro mu_i, i da maa anja di mu_i, da raze o da mu_{ntsi}, da no' ui yu kja' ni o da raze, kon nu ro xodi, nu ro mu_i.

Re' ta ma gujto nfini (19)

Gotho nu kja' ni ka ro kuchti anja ga bini pa maa; nu ro kuchti gotho da xifi te da xifi ankja ga ro nfini, da ñoni i da tu' ni ka ne, pa da nu' ti gege, i kotho ñimbi jina, gotho yu maa yu nkja.

Ñonte nfini (20)

Gotho nu kja' ni ka kuchti de nu ro mu_{ntsi} yu kja' ni.

Kotho da zoo da xiki gi kiti manke jingi ne nu aro mu_{ntsi}.

Ñonte ma n' a nfini (21)

Gotho nu kja' ni ka ro kuchti da ñiti nu ajte de nu jñini, da niете nu yo ra kja' ni o gege' tze.

Gotho nu kja' ni ka ro kuchti da ñiti, ra gentho, nu yo me_{fi} go ajte nu ro kja' ni

Nu ne yu kja' ni de jñini geru ra zoo i da jiete nu ajte; nu bi ne daña ko yu tdani pa de pe' nu a ko nu ajte, tzoto i danu_{ju}.

Ñonte ma yojo nfini (22)

Gotho nu kja' ni komu i binu a muntsi, ka ro kuchti pa da mödi, pa mu ro jñini, nda föchte nu xijmojo_i, nu ro muntsi i nu ro do_{mi} nu ro jñini, yu yo kja' ni, i nu ro mu_i ne kja' ni a tè nu ro kja' ni.

Ñonte ma jñu nfini (23)

Gotho nu kja' ni ka kuchti nu ro be_{fi}, ka ro kuchti a da juani, a nu ro be_{fi} i da fochte nu ro be_{fi}.

Gotho nu kja' ni ka ro kuchti, xatho da tsifi, ra gentho nu pe_{fi} ra gentho gotho.

Gotho nu kja'ni pefi ka kuchti a da tu'ni da ro domi ka tu'ja pa da, ñini yu yo bātsi, nu yo mini, pa da muji ra zoo'ju, i da bödi'ju.

Gotho nu kja'ni ka kuchti da ka da ro ngú ajte pa da müntsi'ju da K'ati yu yo muji.

Ñonte ma goo nfini (24)

Gotho nu kja'ni ka ro kuchti da tzo'ye nda rato, da mi de nu ro befi i nu ro tzo'ye da ngutibi.

Ñonte ma kuta nfini (25)

Gotho nu kja'ni ka kuchti da muji ra zoo, ko nu ro mini, nu ro jñuni, nu ro jee, nu ro ngú, pa nu ro ñithi, pa gotho yu joni; i ka kuchti da bu tutsi ro tu'ju nu a da ka jñine, da goji, ra'me, ranchu, i bi ndejta o te da thogi nu ro nzáki.

Nu ro me i nu ro bātsi i ka kuchti da födi ra zoo. Gotho yu bātsi, xo muji de nu ro nthati, ka kuchti da fötsi.

Ñonte ma ra'to nfini (26)

Gotho kja'ni ka kuchti da ujti'te. Nu ujti'te da ka ji'da kuti, nu ro ujti'te ro da a'tzedi. Nu ro ujti ra käy i nu ra tee ka kuchti pa gotho yu i ne; na yu ne da pädi ra tee gotho ra gentho.

Nu ro ujti ra zoo pa da tee nu ro pädi nu ro kja'ni i nu i nzengua yu kuchti muji kja'ni. Pa da föchte pa da bädi, da ña i da ne'ju gotho yu xijmojoji i gotho yu müntsi natho nu ra jña, i da ño da ña gotho nu yo kñini pa da te nu yo befi yu xijmojoji pa da muji ra zoo.

Gotho yu ta ka kuchti da juajni nu ro ujti pa da pädi yu yo bātsi.

Ñonte ma uojto nfini (27)

Gotho nu kja'ni ka kuchti da maa'nka bini de nu ro nzáki nu ro muji de nu jñini, a da nuti ñu ro tee i nu ra zoo nu ro jñini.

Gotho nu kja'ni ka kuchti a da pödi nu ro nfini i yu ra zoo yo meti gege.

Ñonte ma jñato nfini (28)

Gotho nu kja'ni ka kuchti da muji ra zoo nu a nu kñini o da pi n'angu kñini ka kuchti xo maa i da nka.

Ñonte ma gujto nfini (29)

Gotho nu kja'ni petsi te da me'fi, nu a ro kñini, pa da zoo ra kja ra zoo ku nu ro kja'ni.

Bu da me'fi yo kuchti. Gotho nu kja'ni da me'fi gangu nu ya xo maa nu ro tzuḱua pa da budi i da la yu yo kuchti gangu bini.

Nu yu kuchti jinda zoo da, ka bu, da ne da böti nu ro nfini pa nu ro xijmojoji.

Jñu'te nfini (30)

Kotho nu maa nu je'mi da zoo da jiete nu kuchti nu jñini, nu müntsi o nu kja'ni, pa da

zoo da jiete o da ka da ñingi jingi ka kughti da jiete nu xo maa nu a nu je'mi.